

Bar Tothora

Joan Vinyoli i els seus amics freqüentaven aquest emblemàtic bar de la vila. A partir de l'aparició del recull **Tot és ara i res** l'anomenaven familiarment el "Tot és ara i res".

Del poema **Tot és ara i res**

Pregunto si no és
un gran consol dir la paraula "pluges"
i fer que plogui tot un llarg
matí d'abril,

on a recer d'una ala
de plom prenyada de tempesta
puja en espira el cant d'un rossinyol
afemellat, des del fullam espès
que esquinça i omple de memòries
els racons emborlats de dàlies.

Quin jardí?
Quina era sola? Quins pellers? Quin rec?
L'arbre ja sec s'embeu d'aquestes aigües
filtrades dels orígens,

el fullatge
caduc revé ple de molts ulls d'abril
i la verdor puja compacta
de l'ancestral subsòl de pedra tosca.

Crits
que jo m'invento, que ningú no sent; els morts
flueixen hiperbòlics.

Tot és ara i res.

Tot és ara i res, 1970

RUTA **POÈTICA**
Vinyoli

Ajuntament de Begur

Diputació
de Girona

Generalitat de Catalunya
Institut
de les Lletres Catalanes

Centre Artístic Begurenc

Joan Vinyoli, la seva família i els seus amics hi passaven els vespres escoltant música i assistien a les sessions de cinema. El setembre del 1956 s'hi celebraren alguns dels actes de la "setmana dels savis", en els quals participaren Lluís Pericot, Joan Guarro, Carles Riba, Joan Petit, Josep Pedreira i el mateix Vinyoli.

2

Del poema **Postal a Salvador Clotas**

Feliços pocs
als quals el cor mai no se'ls vol morir.

Tot és ara i res, 1970

RUTA **Vinyoli** POÈTICA

Ajuntament de Begur

Diputació
de Girona

Generalitat de Catalunya
Institut de les Lletres Catalanes

Casa de Campuig

Aquesta fou la segona casa que la família Vinyoli va llogar per passar els estius al matrimoni Guarro-Picart, que l'havia comprada i rehabilitada. La casa estava dividida en tres apartaments, dos dels quals llogaven als amics. Joan Vinyoli i la seva família van estiuejar a Begur des del 1954 fins al 1978.

3

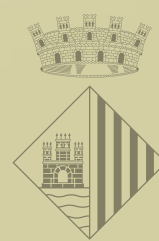
Del poema **El cremat**

Bufen els clars i lliures pensaments
de l'alta mar cap a les netes platges.
Grans peixos blaus voleien esverats
per caure tot de cop. Jo els paro xarxes
de mots, i quan el dia haurà minvat
els portaré en paneres al mercat.

A clar de nit, amb escates de moll,
entotsolat, encisaré les ones.
Pere Patxei, prepara'ns un cremat:
beguem-lo i canviem el curs dels astres.
Sorres d'amor. Mar fluix. Palpo records.
S'acosten de puntetes els meus morts.

A hores petites, 1981

RUTA **POÈTICA**
Vinyoli

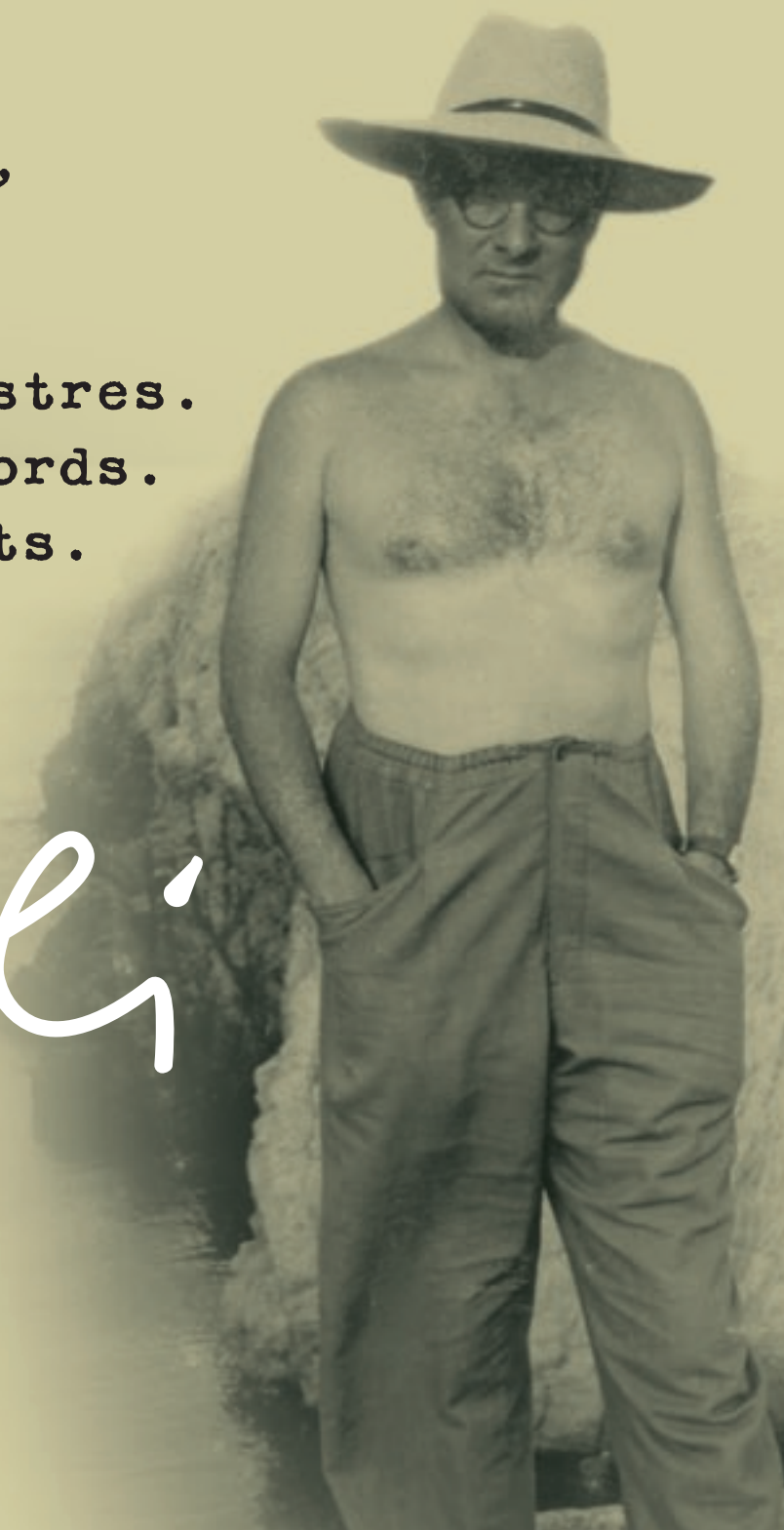

Ajuntament de Begur

Diputació
de Girona

Generalitat de Catalunya
Institució
de les Lletres Catalanes

Can Pallí

Primera casa que va llogar la família Vinyoli, i on s'allotjaren fins al 1958. És un casalot indià de planta baixa i dos pisos, sostres molt alts, cambres espaioses, i cuina i serveis molt rudimentaris. A la galeria porticada de la planta baixa hi ha una cisterna. La imatge de la cisterna apareix en alguns poemes a **El Callat** i al **Llibre d'amic**, per significar la potència creadora que es recull amb els anys, o bé que s'ha de tornar a omplir un cop la cisterna és seca i buida.

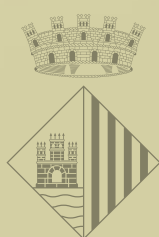
4

Del poema **Epíleg**

Quedem-nos asseguts en algun banc
de la plaça amb acàcies. Cauen campanades
de vespre. Va pujant el temps.
Escric a la pissarra transparent
de l'aire signes. He cremat un ram
de fulles grogues. He d'omplir de nou
l'eixuta cisterna.

Tot és ara i res, 1970

RUTA **Vinyoli** POÈTICA

Ajuntament de Begur

Diputació
de Girona

Generalitat de Catalunya
Institut de les Lletres Catalanes

Sant Ramon

Vinyoli solia venir-hi els capvespres per contemplar el panorama que ressegueix tot el litoral empordanès fins al cap Norfeu, les illes Medes, i bona part del seu interior: Pals, els arrossars, Sant Feliu de Boada, Peratallada, Torroella de Montgrí, el Montgrí i el seu castell. La nit de Sant Llorenç pujaven a l'ermita per veure els estels fugaços o “llàgrimes del sant”.

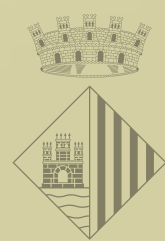
“Ahir vespre, un vespre ventós (...) la vista des de Sant Ramon, amb núvols en els termes pròxims i totes les coses netes, retallades, els colors brunyits, cada verd, cada blau, cada groc precisos i un darrer fons, pàl·lid, on fulgia com un diamant l'estel vespertí, era d'aquelles coses que ja no s'obliden.” (carta a Francesc Gomà i Eulàlia Presas, estiu 1954)

Del poema **Algú m'ha cridat**

Jo no sóc més que un arbre que s'allunyà del bosc,
cridat per una veu de mar fonda.
Sol, prop la mar, he consagrat les meves fulles als vents
de més enllà de la riba.
Ja les meves arrels no saben enfondir en la terra i servir-me,
i pel fullatge bec solitud.
És per això que vago sempre
Sota el silenci de les constel·lacions
d'aquestes altes nits de fabulosa riquesa.

El Callat, 1956

RUTA **Vinyoli** POÈTICA

Ajuntament de Begur

Diputació
de Girona

Generalitat de Catalunya
Institut
de les Lletres Catalanes

Castell de Begur

Joan Vinyoli es llevava d'hora per contemplar la sortida del sol: “Més aviat matinejo i faig senyals al primer raig de sol des del castell de Begur” (Postal a J.V. Foix). El botó de la roda representa el centre on es troba l'essència de l'home. Josep Pla havia assenyalat el castell de Montgrí com el botó de la roda de l'Empordà i Vinyoli s'aproprià de la imatge referint-se als dos castells, el de Montgrí i el de Begur. La circularitat oriental que el poema transmet és tan important com l'experiència directa que està a l'origen de la imatge, enriquida per les lectures de Friedrich Hölderlin, Martin Heidegger i T.S. Eliot. El carrer del Castell és esglaonat, imatge de l'ascensió espiritual.

Del poema **Sacrifici**

Palpo la pell d'un bou acoltellat
sobre un penyal altíssim contrariat pels vents,
desemparat entre núvols.
Tinc les mans tenyides de vermell i de púrpura.
Del pujar i del baixar en dic sempre una mateixa cosa,
i sempre repeteixo la mateixa cosa:
En el botó de la roda
no hi ha moviment.

Cercles, 1979

RUTA **POÈTICA**
Vinyoli

Ajuntament de Begur

Diputació
de Girona

Generalitat de Catalunya
Institució
de les Lletres Catalanes

Escales del carrer del Castell

Les escales formen part dels símbols recurrents en la poesia de Joan Vinyoli, són a poques passes de can Pallí, i ja apareixen en el poemari **El Callat i també a Realitats**, per significar l'ascensió cap a un estat superior en la recerca de la unió mística i física, o en el capbussament en la interioritat més profunda del jo.

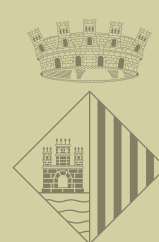
Del poema **Diumenge**

Quan ja per entre els pins
fresseja el mar de l'aire
i les copes són plenes
de l'hidromel solar;
quan esclaten les roses
i les flors de migdia cremen
a les terrasses vora l'aigua.
Diumenge, dret a les escales,
en el replà d'un alt silenci
ric dels secrets de cel·les i de pòrtics,
mira per sobre les teulades
la llisa mar guspirejant i sap.

Després de molta lluita, sols després
de l'incessant combat entre la roca
i el foc, madura i pren la flama.
Després de molta lluita, sols després,
pot la mirada omplir-se i retenir
calladament. I el gra madura als camps.

El Callat, 1956

RUTA **POÈTICA**
Vinyoli

Ajuntament de Begur

Diputació
de Girona

Generalitat de Catalunya
Institució
de les Lletres Catalanes

Bar Frigola i Plaça de la Vila

Els Vinyoli i els seus amics hi anaven sovint, era lloc de trobada, cafès, aperitius, vetllades, sardanes i xerinola, que era una selecció de balls de moda.

Del poema
de 1964

Sunt lacrimae rerum

Ara sóc una rata espantada que surt de la fosca
i corre a amagar-se en qualsevol forat.
Però quan em recordo dels amics que han mort
irremissiblement, els insubstituïbles,
em torno un gira-sol que puja d'un femer
i fa com un que parla amb entelada veu,
en una tarda càlida d'estiu,
davant el somriure dels morts que se li fan propers.
Ara tot d'una la tenora
ressona a Pals i contemplem les illes
i sempre dic, mirant la Torre de les Hores:
Davant aquestes coses cal plorar.
Passa la tarda sobre els camps d'arròs
de l'Empordà xops d'aigua.

És tard, és hora de tornar a Begur
en l'autocar que ens deixarà a la plaça.
Anem al bar i prenguem l'aperitiu amb cloïsses
ben amanides amb llimona i pebre.

Tot és ara i res, 1970

RUTA *Vinyoli* POÈTICA

Ajuntament de Begur

Diputació
de Girona

Generalitat de Catalunya
Institució
de les Lletres Catalanes

